

Мар'яна Комариця

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2951-1237>

докторка філологічних наук, старша наукова співробітниця,
завідувачка відділу Науково-дослідного інституту пресознавства,
Львівська національна наукова бібліотека України
імені В. Стефаника (Львів, Україна)
komar_mar@ukr.net

УДК 070:[94:325.81]-055.2(477)"19"

**ДІАЛОГ КУЛЬТУР І ЕМАНСИПАЦІЯ:
ЗА ПУБЛІКАЦІЯМИ ЖУРНАЛУ «ЖІНОЧА ДОЛЯ»**

DOI 10.37222/2786-7552-2024-5-3

Мета статті – простежити різноаспектність і специфіку висвітлення емансипаційного руху редакцією та авторами журналу «Жіноча Доля» (Коломия, 1925–1939). Комплексний підхід до об'єкта дослідження дає змогу ввести окремі факти в історичну ретроспективу та національний контекст традицій різних народів, простежити вплив історичних, релігійних, політичних факторів, зокрема процесу деколонізації, у таких країнах, як Чехословаччина, Туреччина, Японія, Китай, Канада, США, Індія тощо. Завдання дослідження полягає у виокремленні, систематизації та аналізі часописних публікацій, які відкривали перед читачками широкі географічні й культурні обрії, стали вікном у світ різноманітних національних традицій та історичних реалій, розкритті суспільного резонансу здобуття жінками виборчого права, права на освіту, рівну з чоловіками оплату праці та участь у різноманітних громадських товариствах і організаціях. Методи дослідження: аналітичний (зокрема контент-аналіз), описовий, історичний та компаративний. Новизна статті полягає у тому, що вперше матеріали коломийського часопису «Жіноча Доля» проаналізовані під кутом зору дослідження системного процесу емансипаційного руху в різних країнах світу. Тривалий період виходу видан-

ня дає змогу сформувати картину, хронологічні межі якої сягають півтора десятиліття, а широкий географічний ареал увиразнює різні форми утисків жіночих прав в історико-культурному контексті. Висновки. Аналіз широкого тематичного, проблемного, географічного спектрів публікацій засвідчує комплексність проблеми жіночої рівності, необхідність її законодавчого закріплення, врахування ваги історичних, національних і релігійних традицій, потреби обміну досвідом жіночих організацій різних народів.

Ключові слова: емансипаційний рух, «Жіноча Доля», Олена Кисілевська, міжкультурний діалог.

Постановка проблеми. Емансипаційний рух хоча й почався ще в кінці XIX ст., однак особливо інтенсивного розвитку набув у міжвоєнну добу. Для цього були об'єктивні підстави: чоловіки більшості європейських країн були мобілізовані на фронті Першої світової війни, не всі повернулися з них, тож жінки освоювали маловідомі чи й невідомі їм професії, заповнюючи офіси, урядові будівлі й промислові підприємства. Водночас відчутною була суспільна інерція: багато ініціативних жінок змушені були долати упередження щодо «нежіночих» сфер та утверджувати себе як фахівців. Публікації «Жіночої Долі» ознайомлювали як із діяльністю жіночих товариств у Галичині та еміграції, так і з успіхами на «гендерному фронті» ініціативних жінок у різних країнах світу. Контент журналу дає змогу здійснити компаративний аналіз ситуації на різних континентах, а також запозичити цінний досвід боротьби за свої права видатних зарубіжних представниць жіночого руху.

Мета дослідження – простежити специфіку висвітлення емансипаційного руху редакцією та авторами журналу «Жіноча Доля» у контексті політичних та культурних традицій різних народів, впливу національних і релігійних факторів, зміни політичної влади та процесів деколонізації у таких країнах, як Чехословаччина, Туреччина, Японія, Китай, Канада, США, Індія та ін.

Об'єкт дослідження. Джерельною базою для розвідки стали статті, замітки, дописи, інформаційні повідомлення часопису «Жіноча Доля» (Коломия, 1925–1939), що висвітлювали боротьбу жінок за свої права у різних країнах і на різних континентах. Мультикультурний проблемний зріз увиразнює суто національні завдання українського жіноцтва, що захищало свої права конституційними методами на теренах Галичини, Чехословаччини та Румунії, інформуючи водночас про ситуацію в УРСР.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання розвитку емансипаційного руху, відображення його на шпальтах української жіночої преси загалом і журналу «Жіноча Доля» зокрема було предметом уваги дослідників у різних аспектах. Варто згадати бібліографічний покажчик Валентини Передирій «Українські періодичні видання для жінок в Галичині (1853–1939 рр.)» (Передирій, 1996), задекларований авторкою як «анотований каталог», статті Степана Костя «Жіноча преса» (Кость, 2007), Наталі Олійник «Жіноча преса в Україні: минуле та сучасність» (Олійник, 2003), Марії Павлюх «Коломийський політичний часопис “Жіноча Доля” (1925–1939): формування образу жінки-громадянки» (Павлюх, 2022), дисертаційне дослідження Любомира Кліща «Коломийський журнал “Жіноча Доля” (1925–1939) в літературному процесі Галичини початку ХХ ст.» (Кліщ, 2006) та ін.

Методи дослідження. У статті застосовано аналітичний (зокрема контент-аналіз), описовий, історичний та компаративний методи. Комплексний підхід до об'єкта дослідження дає змогу висвітлити широкий проблемний спектр публікацій, ввести окремі факти в історичну ретроспективу та національний контекст, а компаративний аналіз визначає спільне та відмінне в боротьбі жінок різних народів за свої права, вплив політичного, етнічного, релігійного й економічного чинників на ці процеси.

Новизна. Вперше матеріали коломийського часопису «Жіноча Доля» проаналізовані під кутом зору дослідження системного процесу емансипаційного руху в різних країнах

світу. Тривалий період виходу видання дає змогу сформувати картину, хронологічні межі якої сягають півтора десятиліття, а широкий географічний ареал увиразнює різні форми утисків жіночих прав, що були пов'язані з історичними, культурними й релігійними чинниками.

Виклад основного матеріалу. Серед галицької жіночої преси, початок якої датується 1853 роком, журнал «Жіноча Доля» вирізнявся тим, що виходив не у Львові, як більшість видань, а в Коломиї. Однак завдяки редакторці Олені Кисілевській, яка побачила чимало світу, бо любила подорожувати, він не замикався у рамках провінційності, а відкривав перед читачками широкі географічні й культурні обрії. Більшість публікацій присвячені порадам щодо ведення господарства, догляду за власним здоров'ям та своїх дітей, друкувалися також поетичні й прозові твори, розповіді про подорожі, про жіночий рух у світі та його представниць в інших країнах у контексті політичних та культурних традицій різних народів.

Перша світова війна докорінно змінила суспільний устрій, пришвидшивши освоєння жінками «чоловічих» професій: «Колиж жіноцтво показалося в праці рівновартне з чоловіками, то і права такі, як для чоловіків писані, їм належаться теж. І справді, держави признали їм право виборче, значиться політичне. Та щоб жінки могли мати з того користь, треба їх просвітити, бо темна людина не використає як слід горожанських прав. Отож поклали ми собі метою просвітити нашу меншу сестру і зробити її гідною, стати побіч чоловіка за наше горожанське право» (Від Редакції, 1925). Редакція декларувала також намір писати про суспільне становище жіноцтва серед різних народів від найдавніших часів до тогочася, про видатних жінок, актуалізувати нагальні завдання боротьби за національну свободу та громадянські права.

Однією із найрезонансних була новина про вручення Нобелівської нагороди молодій норвезькій письменниці Сігрід Унсет за трилогію «Крістін, дочка Лавранса», що була перекладена майже всіма європейськими мовами. Допис «Досягнення сучасних визначних жінок» знайо-

мив із життєписом письменниці та її шляхом до успіху. Сігрід намагалася поєднувати творчу працю з домашніми обов'язками матері й господині: вона відмовилась дати інтерв'ю журналістам напередодні Різдва, демонструючи таким чином власні пріоритети. Ця ситуація нагадує про полеміку між українськими письменницями Софією Яблонською та Іриною Вільде у «Новій Хаті»: що повинно бути важливішим для жінки-митця – хатні обов'язки чи творчість? Якщо позиція Софії була суголосною з Сігрід, то Вільде наполягала, що творча жінка повинна виборювати в сім'ї право й час на письменницьку працю. У дописі п. н. «Отвертий лист до Софії Яблонської-Удінової» вона обґрунтовує разючу різницю громадської думки щодо ставлення до чоловіка-митця й жінки-мисткині: якщо в першому випадку жінка повинна зректися себе, перебрати на себе всі побутові клопоти й жити «відблиском його слави», то в іншому суспільність нерідко дорікала, навіть така жінка одружується, хай би жила сама. Тож Вільде обстоює паритетність: «Нехай чоловік, оцей наш вірний друг, турбується тим всім, що могло б нас відривати від нашої мистецької праці, нехай він старається створити нам таку атмосферу, так унормувати відносини, щоб ми могли працювати» (Вільде, 1938, с. 5).

Поставало й питання юридичного обґрунтування суспільного статусу жінки. У статті «Правовий стан жінок в Ч.С.Р.» наголошено, що президент Томаш Масарик реалізував декларацію, яку проголосив свого часу в Вашингтоні, що жінки в Чехословацькій Республіці «будуть поставлені політично, соціально й культурно на один рівень з муштинами» (Правовий стан жінок в Ч.С.Р., 1926), матимуть право на освіту, однакову з чоловіками платню, право працювати в усіх державних установах, бути членами партій, виборцями чи ж обраними до сенату. Жінки-сенаторки згодом лобювали закони про перехід освітніх установ під опіку держави, покращення становища учнів і студентства, організацію дитячих захоронок та притулків, що засвідчує

допис Софії Русової «Український “Дитячий Притулок” в Чехо-Словацькій Республіці» про заклад неподалік Праги.

Постать Масарика була популярною в галицькій пресі з огляду на його прихильну до українців політику. Марія Омельченкова наголошувала, що він і як науковець розумів: питання статусу жінки виникло не спонтанно, а викликане природним розвитком суспільних процесів. Тим, хто вважав, що жінка не може бути хірургом, бо у неї слабкі нерви, відповідав: а чому ці вчені нічого не мають проти жінок сестер-жалібниць, а тим, хто заявляв про шкоду надмірної релігійності жінок, нагадував, що Папа Римський і священники – це виключно чоловіки. Тому «не може бути окремого жіночого питання, а лише вселюдське» (Омельченкова, 1927, с. 2). Подібну думку висловив у 20-ті роки на шпальтах журналу «Поступ» о. Йосафат Скрутень: він трактував «жіноче питання» як усвідомлення існуючої суперечності між вимогами розумної суспільної організації та справжнім становищем жінки, «отже реакція й природний спротив на придавляючий суспільний конфлікт і на нахабний, так сказати, суспільний нетакт, сотворили жіночий рух і становлять по часті суть жіночого питання» (Скрутень, 1921, с. 35).

Про напрями діяльності польського жіноцтва інформував допис «Як організуються наші сусідки». Пріоритетним було заснування гуртків сільських господинь з метою господарсько-патріотичного виховання, залучення жіноцтва до участі в суспільному житті та «піднесення під взглядом господарським, моральним, суспільним» (Як організуються..., 1927). Для жінок-селянок видавалася щомісячна газета та двотижневий додаток до господарської газети, а при гуртках організовувалися курси, лекції, виставки та з'їзди.

Подібні труднощі, як українки в межах чужої польської держави, мали словенські жінки, долаючи колоніальний спадок сусідньої Італії. Марія Омельченкова відзначала високу культуру словенців, які хоч і вели свого часу «тяжку боротьбу з турками, німцями, еспанцями, римлянами й т. д., та не зважаючи на це, добре заховали свої властиві національні ознаки життя-буття» (Омельченкова, 1928).

У добу фашистської влади меншостям в Італії загрожувало повне винародовлення, тож жінки-словенки не тільки бойкотували, подібно до індінок, чужоземні товари, а й наполегливо працювали над освітою молоді. Учасниці «Добродійного товариства» у Трієсті понад двадцять років вели боротьбу проти денационалізації, опікувалися сиротами та вбогими, організовували фахові курси, будували школи, майстерні народного промислу, видавали ілюстрований місячник «Жіночий Світ». У серці Словенії Любляні – теж було жіноче товариство «Коло югослов'янських сестер», яке десятиліття очолювала Франя Тавчарева. Український журнал розповів про ювілейні здобутки та перенесення осередку національного й емансипаційного руху до Любляни через утиски словенців владою Муссоліні. Осередки «Кола югослов'янських сестер» були також у Белграді та Загребі (Франя Тавчарева..., 1931).

Заснована 1896 р. «Норвезька жіноча громадська асоціація народного здоров'я» за чверть століття зуміла організувати курси для сестер милосердя для війська і забезпечити їх перев'язувальними матеріалами. Товариство опікувалося не тільки пораненими, а й хворими, маючи 572 філії, 4 школи, із яких вийшли понад 800 сестер милосердя, тож «не можна не вітати таку енергійну, перейняту гуманізмом працю» (Русова, 1927), – наголошувала Софія Русова.

«Наш вік – це доба виборювання для жіноцтва прав у родині, громаді чи державі, нарівні з мужчинами. Є народи, де жінки досягнули майже повні політичні й громадянські права, а є й такі, де жінка ще по давньому упосліджена, безправна» (Сіменович, 1928), – зазначав Володимир Сіменович у статті «Початок нової ери для жінки в Туреччині». Дискусії на тему емансипації не сходили там з газетних шпальт. Стаття інформувала про позитивний вплив реформ першого лідера демократичної партії президента Ататюрка на суспільне життя: жінкам було надано виборчі права, дозвіл ходити з відкритим обличчям, без супроводу чоловіка, запроваджено світську освіту, а «заведене одноженство зробило

з жінки друга, товариша й помічника своєму чоловікові, господиню дому і матір одної родини» (Сіменович, 1928). У країні була навіть перша жінка-міністерка.

Про життя жіноцтва в Індії інформувала стаття Володимира Кисілевського «Сароджині Найду. Провідниця індійських націоналістів». Справу Махатми Ганді, його намагання створити національний уряд на принципах самоврядування розвинула Сароджині Найду. Поетка прагнула об'єднати країну ідейно, але водночас мала авторитет серед британців, навчалася у Кембріджі і «була любимцем лондонського літературного світа» (Кисілевський, 1926а). Тоді ще ніхто не сподівався, що з часом вона стане провідницею свараджистів, «заступницею могутнього месії». У світлі проголошеного Ганді бойкоту англійських тканин вона скинула «дорогий убір високих каст» – шовкове сарі – та одяглася в одяг з домотканого полотна.

У контексті розмови про обрядові традиції порушувалися і правні питання: незважаючи на те, що в сусідній Туреччині на той час уже відбулися кардинальні реформи, у Боснії та Герцеговині процес укладення шлюбу все ще визначався давніми мусульманськими традиціями: процес знайомства, втечі з рідного дому в супроводі нареченого та його друзів, вінчання за відсутності молодих, яких представляють «повновласники», весілля без присутності батьків молодої та, зрештою, «примирення» обох родин докладно висвітлювала стаття Ірени Співак «Турецьке весілля в Босні», що її публікувала редакція як «цікавий опис чужих звичаїв» (Співак, 1926). Саме релігійна складова впливала на правне становище жінки: В. Кисілевський наголошував у статті «Турецька жінка», що безправність мусульманок обґрунтовувалася на основі ісламу: «Релігія вчила, що жінка не має душі, значиться і прав, які прислугують мушчині» (Кисілевський, 1926б).

У Китаї теж тривала боротьба між прихильниками давніх традицій та їх опонентами. В. Сіменович у статті «Рятунок Китаю в китайській жінці й матері» назвав першочерговим успіхом здобуття права на вільне пересування (без

супроводу чоловіка), освіти, громадську діяльність, працю у сферах медицини, банківської справи, юриспруденції, право провадити власний бізнес. Докторка Марія Стон, що навчалася в Британії, придбала медичне обладнання у США та відкрила в Китаї приватну клініку й медичну школу, звідки вийшло багато китайських лікарів. Не меншими були успіхи на ниві освіти: жінки ставали ректорками, організовували вчительські семінарії, які «були першими розсадниками ідей визволення китайської жінки. В [них]... виховалося тисячі китайських дівчат-учительок, які роз'їхалися по цілій країні, голосячи всюди про свободу жінки» (Сіменович, 1927, с. 9).

Школу як основу формування світогляду розглядала Олена Рейтер з Харбіна у статті «Школа в Японії». Вона вбачала певну історичну паралель між відомим афоризмом про роль шкільного вчителя у перемозі Німеччини над Францією в 1870 р. та Японії над Росією в 1904–1905 рр., бо система виховання «є основою сили й витривалості Японії, є її найсильнішою зброєю» (Рейтер, 1932, с. 7). Сукупність географічних та історичних чинників сприяли формуванню у японців холодної розваги в небезпеці аж до презирства до життя, спокою перед обличчям смерті, а вплив філософії буддизму сприяв закріпленню цих характеристичних рис народного характеру. Однак безрозсудна хоробрість не вважалася чесною, а пов'язувалася радше з моральною сферою: за Конфуцієм японці визначають хоробрість через її протилежність, тобто знати, що є справедливим і правильним, але не робити так – це прояв браку хоробрості.

Про цікавий бізнес у сусідній з Китаєм Японії розповів В. Кисілевський. Пані Суяма плекала й продавала співучих комах і водночас була власницею і директоркою торгового дому, що складався із трьох станцій: «Мені здається, що мало хто з європейців догадається, відвідуючи Япон, що це гармонійне сокотання по вишневих садках, це не випадковий збір комах, але обдуманий добір співаків, закуплений в великому торговому домі – Йошіноя! І це величезне підприємство провадить жінка!» (Кисілевський, 1928).

Та чи не найбільше уваги редакція журналу присвятила жіночому рухові за океаном – у США та Канаді. Вже у 2-му числі 1925 р. був започаткований «Відділ американський», що переріс наступного року у «Відділ американсько-канадський», змінивши згодом назву на «Американсько-канадський світ». Його матеріали ознайолювали з життям українок за океаном, організацією там осередків національних жіночих товариств та їх діяльністю. Тривалий час просвіта селян в Америці стосувалася лише чоловіків, бо потрібен був їх голос на виборах, а жінки-селянки не мали права голосувати, хоча саме вони мали виховати національно свідомих дітей.

Справжнє становище українок-емігранток розкривав допис Пелагії Дембіцької. Авторка застерігала від ідеалізації «вільної країни», бо багато чоловіків були проти участі своїх жінок у громадській діяльності (мовляв, «як ідеш на засідання, то бери дітей зі собою»), був навіть такий курйозний випадок, що чоловіки, члени «Ліги горожан української народности», постановили забрати зібрані жіночою громадою кошти для допомоги інвалідам і надалі заборонити організовувати будь-які збірки без дозволу чоловіків. «І так тутешнє жіноцтво зводить ще боротьбу так одинцем, як і громадно за найскромніші права людини, – послугуватись своєю власною думкою» (Дембіцька, 1927, с. 10), – іронічно підсумувала авторка.

Про діяльність жіночих організацій на теренах США й Канади інформували публікації «Жіночий рух за морем» О. Кисілевської, «В яких царинах працюють американські жінки» В. Кисілевського, «Як в Америці жінки собі помагають» і «Взірець жіночої підприємливості в Америці» В. Сіменовича, а також дописи «Жінки й кооперація в Канаді», «Запомогове Товариство Українських Жінок в Шікагу», «З жіночого руху в Едмонтоні» та багато інших. Редакторка газети відвідала американський континент особисто 1929 р., розповідаючи про свої враження у серії публікацій на шпальтах «Жіночої Долі». Заокеанські осередки намагалися ма-

теріально підтримати редакцію не тільки передплачуючи журнал, а й надсилаючи кошти як пожертву.

Упродовж 28 травня – 8 червня 1926 р. у Парижі тривав міжнародний жіночий конгрес. У його роботі взяли участь і представниці України, зокрема, передали до президії звіт про діяльність «Союзу українок»: «Наша делегація почувала себе серед 44 прочих представництв як рівна з рівними, і цих 10 днів спільної праці з жінками всіх народів без ріжниць нації, релігії й політичних переконань остане яким спомином на ціле життя» (Шепарович, 1926, с. 6). Редакція вмістила групове фото під назвою «Наші представниці на Конгресі» із підписом: «п. Лотоцька-Токаржевська, п. Мишківська, п. О. Шепаровичева і п. Авдиковичева» (усі делегатки проживали тоді в Парижі). Серед дискутованих на форумі питань – однакова оплата праці чоловіків і жінок, заборона торгівлі жінками та посилення покарання за цей злочин, матеріальний і соціальний захист матерів, що самі виховують дітей, що особливо актуальним було в повоєнний час. Водночас репрезентація українського жіноцтва на загальноєвропейському конгресі засвідчувала, що емансипаційний рух на теренах Галичини ставив на порядок денний суголосні питання зі світовим.

Висновки. Редакція та автори коломийського журналу різнопланово висвітлювали «жіночу долю» в різних країнах світу та методи боротьби за її покращення, розповідали про політичних діячок і мисткинь у країнах Європи, Азії та Америки, спонукала читачок до громадської активності й захисту своїх національних і соціальних прав. Широкий тематичний, проблемний, географічний спектри публікацій засвідчують розуміння комплексності проблеми жіночої рівності, необхідності її законодавчого закріплення та водночас ваги історичних, національних і релігійних традицій.

Література

- Від Редакції. (1925). *Жіноча Доля*, 1, 1. Коломия.
 Вільде, Ірина (1938). Отвертий лист до Софії Яблонської-Удінової. *Нова Хата*, 5, 5–6. Львів.

Дембіцька, П. (1927). Американська українка в правдивому світлі. *Жіноча Доля*, 14, 9–10. Коломия.

Кисілевський, В. Ю. (1926а). Сароджині Наїду. Провідниця індійських націоналістів. *Жіноча Доля*, 10, 7. Коломия.

Кисілевський, В. Ю. (1926б). Турецька жінка. *Жіноча Доля*, 8, 4. Коломия.

[Кисілевський, В.] В. ю. к. (1928). Чим займається п-ні Т. Суяма? *Жіноча Доля*, 1–2, 19. Коломия.

Кліщ, Л. (2006). *Коломийський журнал «Жіноча Доля» (1925–1939) в літературному процесі Галичини початку ХХ ст.* https://chtyvo.org.ua/authors/Klisch_Liubomyr/Kolomyyskiy_zhurnal_Zhinocha_dolia_1925-1939_v_literaturnomu_protsezi_Halychyny_pochatku_KhKh_stolit/.

Кость, С. (2007). Жіноча преса. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*, 30, 123–141.

Олійник, Н. (2003). Жіноча преса в Україні: минуле та сучасність. *Незалежний культурологічний часопис «І»*, 27. <https://www.ji.lviv.ua/n27texts/oliynyk.htm> Львів.

Омельченкова, М. (1928). Словінські жінки в Італії. *Жіноча Доля*, 1–2, 11. Коломия.

Омельченкова, М. (1927). Т. Г. Масарик і його погляди на жіноче питання. *Жіноча Доля*, 6, 2–3. Коломия.

Павлох, М. (2022). Коломийський політичний часопис «Жіноча Доля» (1925–1939): формування образу жінки-громадянки. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 1(12), 65–75. Луцьк.

Передирій, В. (1996). *Українські періодичні видання для жінок в Галичині (1853–1939 рр.): анотований каталог*. Львів: Науково-видавниче підприємство «Мета». 190 с.

Правовий стан жінок в Ч.С.Р. (1926). *Жіноча Доля*, 10, 6. Коломия.

Рейтер, О. (1932). Школа в Японії. *Жіноча Доля*, 7, 7–8. Коломия.

Русова, С. (1932). Діяльність норвезьких жінок. *Жіноча Доля*, 11, 8. Коломия.

Сіменович, В. (1928). Початок нової ери для жінки в Туреччині. *Жіноча Доля*, 6, 6. Коломия.

Сіменович, В. (1927). Рятунок Китаю в китайській жінці й матері. *Жіноча Доля*, 24, 8–9. Коломия.

Скрутень, Й. (1921). Жіноче питання. *Поступ*, 2–3, 34–37. Львів.

Співак, І. (1926). Турецьке весілля в Босні. *Жіноча Доля*, 3, 5. Коломия.

Франя Тавчарева та «Коло югословянських сестер» в Любляні (З приводу 10 літнього ювілею Кола. (1931). *Жіноча Доля*, 39, 4. Коломия.

Шепарович, О. (1926). Міжнародній жіночий конгрес в Парижу. *Жіноча Доля*, 8, 5–6. Коломия.

Як організуються наші сусідки. (1927). *Жіноча Доля*, 8–9, 9. Коломия.

References

Dembitska, P. (1927). Amerykanska ukrainka v pravdyvomu svitli [An American Ukrainian Woman in the True Light]. *Zhinocha Dolia*, 14, 9–10. Kolomyia [in Ukrainian].

Frania Tavcharieva ta «Kolo yugoslovianskykh sester» v Lubliani (Z pryvodu 10 litnioho yuvileyu Kola) [Franja Tavčar and the «Circle of Yugoslavian Sisters» in Ljubljana (On the Occasion of the 10th Anniversary of the Circle)]. (1931). *Zhinocha Dolia*, 39, 4. Kolomyia [in Ukrainian].

Klishch, L. (2006). *Kolomyiskyi zhurnal «Zhinocha Dolia» (1925–1939) v literaturnomu protsesi Halychyny pochatku XX st.* [Kolomyian Magazine «Women's Fate» (1925–1939) in the Literary Process of Galicia at the Beginning of the 20th century]. https://chtyvo.org.ua/authors/Klishch_Liubomyr/Kolomyiskyi_zhurnal_Zhinocha_dolia_1925-1939_v_literaturnomu_protsesi_Halychyny_pochatku_KhKh_stolit/ [in Ukrainian].

Kost, S. (2007). Zhinocha presa [Women's Press]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya zhurnalistyka*, 30, 123–141. Lviv [in Ukrainian].

[Kysilevskiy, V.] V. Yu. K. (1928). Chym zaimayetsia p-ni T. Suyama [What Does Ms. T. Suyama Do]? *Zhinocha Dolia*, 1–2, 19. Kolomyia [in Ukrainian].

Kysilevskiy, V. Yu. (1926a). Sarodzhini Naidu. Providnytsia indiiskykh natsionalistiv [Sarojini Naidu. Leader of Indian Nationalists]. *Zhinocha Dolia*, 10, 7. Kolomyia [in Ukrainian].

Kysilevskiy, V. Yu. (1926b). Turetska zhinka [Turkish Woman]. *Zhinocha Dolia*, 8, 4. Kolomyia [in Ukrainian].

Oliinyk, N. (2003). Zhinocha presa v Ukraini: mynule ta suchasnist [Women's Press in Ukraine: Past and Present]. *Nezalezhnyi kulturolohichni chasopys «Yi»*, 27. <https://www.ji.lviv.ua/n27texts/oliinyk.htm> [in Ukrainian].

Omelchenkova, M. (1928). Slovinski zhinky v Italii [Slovenian Women in Italy]. *Zhinocha Dolia*, 1–2, 11. Kolomyia [in Ukrainian].

Omelchenkova, M. (1927). T. H. Masaryk i yoho pohliady na zhinoche pytannia [T. G. Masaryk and his Views on the Women's Question]. *Zhinocha Dolia*, 6, 2–3. Kolomyia [in Ukrainian].

Pavliukh, M. (2022). Kolomyiskyi politychnyi chasopys «Zhinocha Dolia» (1925–1939): formuvannya obrazu zhinky-hromadianky [Kolomyian Political Magazine «Women’s Fate» (1925–1939): Shaping the Image of a Female Citizen]. *Mizhnarodni vidnosyny, suspilni komunikatsii ta regionalni studii*, 1(12), 65–75. Lutsk [in Ukrainian].

Peredyrii, V. (1996). *Ukrainski periodychni vydannia dlia zhinok v Halychyni (1853–1939 rr.): anotovanyi kataloh* [Ukrainian Periodicals for Women in Galicia (1853–1939): Annotated Catalog]. Lviv: Naukovo-vydavnyche pidpryyemstvo «Meta» [in Ukrainian].

Pravovyi stan zhinok v Ch.S.R. [Legal Women’s Status of in the CSR] (1926). *Zhinocha Dolia*, 10, 6. Kolomyia [in Ukrainian].

Reiter, O. (1932). Shkola v Yaponii [School in Japan]. *Zhinocha Dolia*, 7, 7–8. Kolomyia [in Ukrainian].

Rusova, S. (1932). Diyalnist norvezkykh zhinok [Norwegian Women’s Activities]. *Zhinocha Dolia*, 11, 8. Kolomyia [in Ukrainian].

Sheparovych, O. (1926). Mizhnarodnii zhinochy kongres v Paryzhu [International Women’s Congress in Paris]. *Zhinocha Dolia*, 8, 5–6. Kolomyia [in Ukrainian].

Simenovych, V. (1928). Pochatok novoi ery dlia zhinky v Turechchyni [The Beginning of the New Era for Turkish Women]. *Zhinocha Dolia*, 6, 6. Kolomyia [in Ukrainian].

Simenovich, V. (1927). Riatunok Kytayu v kytais'kii zhintsi y materi [The Salvation of China in a Chinese Woman and Mother]. *Zhinocha Dolia*, 24, 8–9. Kolomyia [in Ukrainian].

Skruten, J. (1921). Zhinoche pytannia [A Woman’s Question]. *Postup*, 2–3, 34–37. Lviv [in Ukrainian].

Spivak, I. (1926). Turetske vesillia v Bosni [A Turkish Wedding in Bosnia]. *Zhinocha Dolia*, 3, 5. Kolomyia [in Ukrainian].

Vid redaktsii [From the Editors]. (1925). *Zhinocha Dolia*, 1, 1. Kolomyia [in Ukrainian].

Vilde, Iryna. (1938). Otvertyi lyst do Sofii Yablonskoi-Udinovoi [Candid Letter to Sofia Yablonska-Udinova]. *Nova Khata*, 5, 5–6. Lviv [in Ukrainian].

Yak orhanizuyutsia nashi susidky [How our Neighbors are Organized] (1927). *Zhinocha Dolia*, 8–9, 9. Kolomyia [in Ukrainian].

Mariana Komarytsia

Dr. habil. in Philology, Senior Research Fellow,
Head of the Department of the Research Institute for Press Studies
Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv
(Lviv, Ukraine)

**DIALOGUE OF CULTURES AND EMANCIPATION:
BASED ON PUBLICATIONS FROM THE MAGAZINE
«ZHINOCHA DOLIA»**

The aim of the article is to trace the multifaceted nature and specifics of how was presented the emancipation movement by the editors and authors of the journal «Zhinocha Dolia» (Women's Fate, Kolomyia, 1925–1939). A comprehensive approach to the research object allows for the inclusion of individual facts into the historical retrospective and national context of various nations' traditions. It also enables the study of the influence of historical, religious, and political factors, including the process of decolonization in countries such as Czechoslovakia, Turkey, Japan, China, Canada, the USA, India, and others. The research objective is to identify, systematize, and analyze the journal's publications that introduced readers to broad geographic and cultural horizons as a window into the world of diverse national traditions and historical realities. The study also examines the societal response to women's acquisition of voting rights, access to education, equal pay with men, and participation in various public associations and organizations. Research methods include analytical (content analysis), descriptive, historical, and comparative approaches. The novelty of the article is in its first-ever analysis of materials from the Kolomyian journal «Zhinocha Dolia» focused on of studying the systematic process of the emancipation movement in different countries around the world. The journal's long publication period provides a chronological framework spanning a decade and a half. At the same time, its extensive geographic scope highlights various forms of women's rights oppression in a historical and cultural context.

Conclusion: The analysis of the wide thematic, problematic, and geographical spectrum of the publications demonstrates the

complexity of the issue of women's equality, the need for its legislative enshrinement, taking into account the importance of historical, national, and religious traditions, and the necessity of exchanging experiences among women's organizations of different nations.

Keywords: emancipation movement, «Zhinocha Dolia», Olena Kysilevska, intercultural dialogue.